

Протокол
засідання Комітету з регіональної політики
Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
(далі – Комітет, Національна рада)

18 листопада 2021 року, 14.00-17.30
Місце: МОЗ України,
вул. Грушевського, 7
підключення онлайн в Zoom:
Meeting ID: 875 3372 7115
Passcode: 885961

Присутні члени Комітету:

1. Головуюча – заступниця Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, членкиня Національної ради Інна Олександрівна Драганчук.
2. Білоус Ірина Вадимівна – директорка комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний центр громадського здоров'я Черкаської обласної ради», членкиня Черкаської обласної ради з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – коордрада).
3. Горенко Галина Олександрівна – генеральна директорка комунального некомерційного підприємства «Кіровоградський обласний фтизіопульмонологічний медичний центр Кіровоградської обласної ради», членкиня Кіровоградської обласної коордради.
4. Денисова Катерина Романівна – асистентка з управління проектами (інфекційні захворювання) Регіональної місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, Молдові та Білорусі (дистанційно).
5. Дрозд Роман Антонович – член правління Благодійної організації «ВІЛЬНА ЗОНА», співголова Робочої групи з питань охорони здоров'я в пенітенціарній системі Полтавської обласної коордради (дистанційно).
6. Єленева Ілона Ігорівна – директорка МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я».
7. Клименко Наталія Миколаївна – завідувачка відділенням комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний протитуберкульозний диспансер», експертка Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації за напрямом «фтизіатрія», членкиня Донецької обласної коордради.

8. Коган Юлія Олександрівна – регіональна координаторка в Одеській області благодійної організації «Всеукраїнське об'єднання наркозалежних жінок ВОНА».
9. Нагорна Наталія Володимирівна – членкиня Координаційної ради БО «100% життя», директорка БО «Нехай твоє серце б'ється» (дистанційно).
10. Олим Микола Юрійович – начальник епідеміологічного відділу – заступник начальника санітарно-епідеміологічного Управління Командування Медичних Сил Збройних Сил України, головний епідеміолог Збройних Сил України (дистанційно).
11. Рак Любомир Михайлович – Генеральний директор комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр», член Львівської обласної коордради (дистанційно).
12. Руденко Віталій Володимирович – голова правління Фондації «Громадський рух “Українці проти туберкульозу”» (дистанційно).
13. Фіцайло Світлана Сергіївна – головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин головного управління загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, членкиня Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (дистанційно).
14. Шеремет Святослав Павлович – в.о. президента ВГО «Гей-Форум України», член Експертної групи з питань здоров'я й прав геїв та інших ЧСЧ в Україні, національний експерт (дистанційно).

Загальна кількість членів Комітету Національної ради (далі - Комітет) – 23.

**Присутні на засіданні члени Комітету та особи, які їх замінюють – 14.
Відсутні – 9.**

Відповідно до п. 12 Положення про Комітет, засідання якого є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини членів Комітету, кворум забезпечено, що визначає легітимність прийнятих рішень.

Запрошені учасники засідання:

15. Воскресенська Олена – виконавча директорка міжнародного благодійного фонду «СНІД Фонд Схід-Захід», голова Комісії з нагляду Національної ради (дистанційно).
16. Гришаєва Ірина Всеволодівна – радник з питань політики та адвокації Проекту АМР США Інновації для подолання епідемії ВІЛ (Раст) (дистанційно).
17. Денисенко Владислав – БО «100% ЖИТТЯ» (дистанційно).
18. Залевський Артем – БО «ТВpeopleUkraine» (дистанційно).

- 19.Клименко Ольга – голова правління благодійної організації «ТВreopleUkraine», членкиня Національної ради від організацій, які працюють у сфері протидії туберкульозу.
- 20.Коломійчук Олена – БО «100% ЖИТТЯ» (дистанційно).
- 21.Конончук Євгенія – БО «100% ЖИТТЯ» (дистанційно).
- 22.Короєва Ірина – представниця Секретаріату Національної ради, Програма розвитку ООН (дистанційно).
- 23.Кравець Любов – секретарка Комітету, Програма розвитку ООН, координатор проєкту.
- 24.Левшун Олена – консультант МБФ «Альянс громадського здоров'я».
- 25.Легкоступ Людмила – ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (дистанційно).
- 26.Миронюк Сергій – головний фахівець відділу управління проєктами та міжнародною діяльністю ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».
- 27.Несват Наталія Андріївна – членикиня Національної ради від громадських об'єднань та благодійних організацій людей, які живуть з туберкульозом, координаторка експертної групи з реагування на бар'єри БО «ТВreopleUkraine» в рамках впровадження системи OneImpact, голова правління благодійної організації «100% ЖИТТЯ ЧЕРКАСИ» (дистанційно).
- 28.Ніжельський Олександр – головний спеціаліст відділу забезпечення своєчасності та законності надання соціальних послуг Управління організації соціальної роботи та соціальних послуг Департаменту адміністрування програм соціальної підтримки Національної соціальної сервісної служби України (дистанційно).
- 29.Поламарчук Павло – державний експерт Директорату громадського здоров'я та профілактики захворюваності МОЗ України (дистанційно)
- 30.Приходько Віталій – головний фахівець із статистики та аналізу, Національний координатор з оцінки витрат на подолання епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (дистанційно).
- 31.Салабай Наталія – консультант ЮНЕЙДС в Україні (дистанційно).
- 32.Скла Павло – асоційований директор з політики та партнерства МБФ «Альянс громадського здоров'я» (дистанційно).
- 33.Субботін Юрій – менеджер напрямку АКСМ проєкту РАТН «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні» (дистанційно).
- 34.Терлеєва Яна Сергіївна – керівник відділу управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (дистанційно).
- 35.Чернишев Андрій Віталійович – член Національної ради та Комітету з програмних питань, керівник напряму зовнішніх зв'язків та адвокації Громадської організації «Альянс.Глобал».

36. Яценко Олена – фахівчиня супроводу реформ та регіонального розвитку ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (дистанційно).

Порядок денний:

1. Виступ із вітальним словом голови Комітету Інни Драганчук.

1.1. Представлення інформації про стан виконання рішень Комітету від 8 липня 2021 року щодо:

- результатів проведення зустрічі з Нацсоцслужбою та моніторингових візитів Національної ради у регіони;
- розробки проекту уніфікованого інструменту для забезпечення моніторингу розробки та впровадження обласних та міських програм з ВІЛ, туберкульозу та вірусних гепатитів, виділення фінансування на їх реалізацію та закупівлю послуг у цій сфері за рахунок бюджетних коштів;
- запровадження ефективного механізму адвокації забезпечення сталості щорічного планування, фінансування та закупівлі за рахунок регіональних/місцевих бюджетів додаткових послуг до базових соціальних послуг та послуг у сфері ВІЛ.

Любов Кравець, секретарка Комітету.

Олена Левшун, консультант МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Роман Дрозд, член правління Благодійної організації «ВІЛЬНА ЗОНА», співголова Робочої групи з питань охорони здоров'я в пенітенціарній системі Полтавської обласної ради з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

2. Стан організації роботи регіональних рад з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу в контексті впровадження реформ у сфері охорони здоров'я, у т.ч. оновлення регламентних документів та включення до їх складу представників ключових груп.

Олена Яценко, фахівчиня відділу супроводу реформ та регіонального розвитку ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».

3. Про діяльність з координації виконання Стратегічного плану із комплексної відповіді на бар'єри з прав людини для доступу до послуг з профілактики та лікування ВІЛ та туберкульозу на 2019 – 2022 роки: планування та досвід роботи в регіонах.

Сергій Миронюк, головний фахівець відділу управління проектами та міжнародною діяльністю Центру громадського здоров'я МОЗ України.

Наталія Несват, членикня Національної ради від громадських об'єднань та благодійних організацій людей, які живуть з туберкульозом, координаторка експертної групи з реагування на бар'єри БО «TVreopleUkraine» в рамках впровадження системи OneTrust, голова правління благодійної організації «100% ЖИТТЯ ЧЕРКАСИ».

4. Про отримані в рамках проведеного картування послуг у сфері туберкульозу результати та пропозиції щодо безперервності доступу до послуг та покращення їх якості на регіональному рівні з урахуванням проєктів міжнародної технічної допомоги.

Яна Терлеєва, керівник відділу управління та протидії туберкульозу Центру громадського здоров'я МОЗ України.

5. Про організацію заходів протидії туберкульозу в умовах нівелювання наслідків, пов'язаних з КОВІД-19, на національному та регіональному рівнях: виклики, слабкі місця та рекомендації.

Яна Терлеєва, керівник відділу управління та протидії туберкульозу Центру громадського здоров'я МОЗ України.

6. Про стан схвалення Стратегії щодо наркотиків на 2021–2030 років та розробки плану її реалізації.

Юлія Коган, членкня Комітету, представниця спільноти людей з наркозалежністю, регіональна координаторка БО «ВОНА», директорка БО «Південний Ресурсний Центр Всеукраїнського об'єднання людей з наркозалежністю» (БО «ВОЛНА-ПІВДЕНЬ»).

7. Про результати аналізу витрат на лікування туберкульозу та фінансового забезпечення протитуберкульозних закладів у 6 областях України у 2020 році.

Роман Дрозд, виконавчий директор БО «Світло Надії», консультант з розвитку ТБ спільноти в Україні.

Ольга Клименко, голова правління благодійної організації «TVreopleUkraine».

8. Про План дій протидії стигмі асоційованій із туберкульозом, напрацьований в рамках роботи Національної групи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації з питань туберкульозу.

Ілона Єленєва, директорка МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я», заступниця голови Національної групи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації з питань туберкульозу.

Про результати розгляду та обговорення питань порядку денного засідання

1. За результатами заслуховування та обговорення питання про стан виконання рішень Комітету від 8 липня 2021 року щодо результатів проведення зустрічі з Нацсоцслужбою та моніторингових візитів Національної ради у регіони, розробки проєкту уніфікованого інструменту для забезпечення моніторингу розробки та впровадження обласних та міських програм з ВІЛ, туберкульозу та вірусних гепатитів, виділення фінансування на їх реалізацію та закупівлю послуг у цій сфері за рахунок бюджетних коштів та запровадження ефективного механізму адвокації забезпечення сталості щорічного планування, фінансування та закупівлі за рахунок регіональних/місцевих бюджетів додаткових послуг до базових соціальних послуг та послуг у сфері ВІЛ, вирішили:

- 1.1. Інформацію взяти до відома.
- 1.2. Погодитися з пропозицією про утворення при Комітеті тимчасової Робочої групи з напрацювання Інструменту для забезпечення моніторингу розробки та впровадження обласних та міських програм з ВІЛ, туберкульозу та вірусних гепатитів, виділення фінансування на їх реалізацію та закупівлю послуг у цій сфері за рахунок бюджетних коштів (далі – Робоча група).
- 1.3. Призначити головою Робочої групи заступника голови Комітету Басенка Антона Ігоровича, співголовами Робочої групи Коломійчук Олену Едуардівну (БО «100% ЖИТТЯ») і Скалу Павла Володимировича (МБФ «Альянс громадського здоров'я»).
- 1.4. Схвалити, із урахуванням наданих до них пропозицій, Положення про Робочу групу, а також її орієнтовний склад, **що додаються**.
- 1.5. Доручити голові та співголовам Робочої групи провести її перше засідання, на якому представити інформацію Центру громадського здоров'я МОЗ України (далі – ЦГЗ) щодо наявних алгоритмів моніторингу, а також обговорити з лідерами спільнот, їхні потреби щодо такого Інструменту

до 31 грудня 2021 року.

- 1.6. Членам Комітету та представникам зацікавлених сторін врахувати у подальшій роботі висновки та рекомендації, викладені у звітах за результатами моніторингових візитів до міста Києва, Київської та Одеської областей, а також заплановані заходи в рамках Плану спільних напрямів роботи МОЗ, Нацсоцслужби, ЦГЗ, БО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ» та МБФ «Альянс громадського здоров'я» для забезпечення високого рівня якості надання соціальних послуг та проведення соціальної роботи з вразливими групами населення, які перебувають у складних

життєвих обставинах, в тому числі у зв'язку із захворюванням на ВІЛ/СНІДом та туберкульозом, та які належать до ключових груп щодо інфікування захворюваннями, які оприлюднено на веб-сторінці Національної ради.

2. За результатами розгляду та обговорення питання про стан організації роботи регіональних рад з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу в контексті впровадження реформ у сфері охорони здоров'я, у т.ч. оновлення регламентних документів та включення до їх складу представників ключових груп, вирішили рекомендувати:

2.1. Київській обласній державній адміністрації поновити роботу Київської обласної координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу шляхом приведення Положення та Регламент її роботи у відповідність до затверджених рішенням Національної ради від 13 грудня 2018 року, затвердити оновлений її склад та провести засідання

до 31 грудня 2021 року.

2.2. Київській міській державній адміністрації привести Положення та Регламент роботи Київської міської координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу у відповідність до затверджених рішенням Національної ради від 13 грудня 2018 року

до 31 грудня 2021 року.

2.3. Регіональним радам з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – регіональні коордради з ТБ/ВІЛ) ініціювати поновлення роботи районних координаційних рад у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу із залученням представників органів місцевого самоврядування (ОТГ) до прийняття і виконання рішень цих рад.

3. За результатами розгляду та обговорення питання про діяльність з координації виконання Стратегічного плану із комплексної відповіді на бар'єри з прав людини для доступу до послуг з профілактики та лікування ВІЛ та туберкульозу на 2019–2022 роки, а також планування та досвід роботи в регіонах, вирішили:

3.1. Інформацію взяти до відома.

3.2. Рекомендувати регіональним коордрадам з ТБ/ВІЛ в рамках своїх засідань, діяльності існуючих робочих органів або утворених окремих тематичних робочих груп, а також під час виїздів у райони включати розгляд питання про стан порушень прав пацієнтів для доступу до послуг з профілактики і лікування ВІЛ та туберкульозу, шляхів вирішення/попередження таких порушень

з 1 січня 2022 року постійно.

- 3.3. Рекомендувати утворити при Комітеті за участі зацікавлених сторін (ЦГЗ, НСЗУ, МОЗ, Мінсоцполітики, Нацсоцслужби та представників спільнот) тематичної підгрупи для напрацювання пропозицій щодо:
- внесення змін до спільних наказів Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України від [24 січня 2007 року № 28/26](#) (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 14 lyutogo 2007 roku za № 129/13396) «Про затвердження нормативно-правових актів щодо надання соціально-медичних послуг бездомним особам та особам, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» та Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Державного комітету України у справах національностей та релігій та Державного департаменту України з питань виконання покарань від [19 лютого 2009 року № 70/411/101/65/19/32](#) (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 08 travnya 2009 roku za № 419/16435) «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що надають соціальні послуги бездомним особам»;
  - проєкту методичних рекомендацій з організації надання соціальних послуг у сфері протидії захворюванню на туберкульоз та поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ інфекцією, для їхнього подальшого затвердження МОЗ та Мінсоцполітики

протягом 2022 року.

4. За результатами заслуховування інформації [про отримані в рамках проведеного картування послуг у сфері туберкульозу результати та пропозиції](#) щодо безперервності доступу до послуг та покращення їх якості на регіональному рівні з урахуванням проєктів міжнародної технічної допомоги, вирішили рекомендувати:

- 4.1. Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Тернопільській обласним та Київській міській коордрадам з ТБ/ВІЛ долучитися до проведення картування послуг у ТБ сфері, а Донецькій, Дніпропетровській, Рівненській та Херсонській обласним коордрадам з ТБ/ВІЛ доопрацювати картування послуг в ТБ сфері, згідно з Інструментом, [що додається](#), та надіслати інформацію в ЦГЗ на електронну адресу: v.halstian@phc.org.ua.

до 31 грудня 2021 року.

- 4.2. Регіональним коордрадам з ТБ/ВІЛ ініціювати та проводити під загальною координацією та технічною підтримкою ЦГЗ щорічне картування в регіоні послуг у ТБ сфері з подальшим обговоренням результатів даної роботи на засіданнях

з 1 січня 2022 року.

- 4.3. ЦГЗ здійснювати загальну координацію та технічну підтримку регіональних коордрад з ТБ/ВІЛ щодо картування послуг в сфері ТБ та широко інформувати партнерів про результати картування із пропозиціями щодо забезпечення доступу до якісних безперервних послуг, орієнтованих на потреби людини

з 1 січня 2022 року.

- 4.4. ЦГЗ, іншим партнерським та донорським організаціям виділяти додаткові ресурси на вирішення/усунення прогалин, виявлених за результатами проведеного картування та виявлених.

5. За результатами опрацювання питання про виклики та слабкі місця в рамках організації заходів протидії туберкульозу в умовах нівелювання наслідків, пов'язаних з КОВІД-19, на національному та регіональному рівнях, вирішили рекомендувати:

- 5.1. Під загальною координацією ЦГЗ за участі усіх зацікавлених сторін на національному та регіональному рівнях:

- активізувати та посилити позицію стосовно виконання Стратегії та плану забезпечення сталості послуг у сфері ТБ в умовах продовження пандемії COVID-19 та подолання її наслідків;
- сприяти розробці та дієвому впровадженню регіональних планів заходів із забезпечення діагностики туберкульозу та безперервності лікування в умовах реагування на виклики, пов'язані із COVID-19, на 2022 рік на виконання Стратегії розвитку ТБ служби;
- винести на чергове засідання Комітету обговорення питання про стан виконання у 2021 році заходів із забезпечення діагностики туберкульозу та безперервності лікування в умовах реагування на виклики, пов'язані із COVID-19.

- 5.2. Керівникам регіональних фтизіопульмонологічних центрів:

- вжити заходи для пришвидшення застосування на місцях оновлених Стандартів охорони здоров'я при туберкульозі та Порядку з епідеміологічного нагляду ТБ;
- використати можливості інформаційного впливу на ситуацію з виявлення ТБ в умовах погіршення ситуації з COVID-19 шляхом залучення регіональних коордрад з ТБ/ВІЛ, регіональних АКСМ-ТБ груп, Центрів контролю та моніторингу, а також ТБ служби в регіонах до широкого і коректного інформування населення про туберкульоз, розповсюдження серед населення інформації, яка б спонукала людей звернути додаткову увагу до своїх відчуттів, симптомів і мотивувала звертатися за вичерпним скрінінгом для

виключення або підтвердження діагнозу туберкульоз, використовуючи рекомендації, що додаються.

6. За результатами заслуховування інформації щодо стану схвалення Стратегії щодо наркотиків на 2021–2030 років та розробки плану її реалізації, вирішили:

- 6.1. Взяти до відома [інформацію](#) Всеукраїнського об'єднання людей, які живуть з наркозалежністю, про ціну криміналізації людей, які вживають наркотики.
- 6.2. Комітету звернутися до очільника МОЗ із проханням взяти під особистий контроль питання схвалення Стратегії щодо наркотиків на 2021–2030 роки та плану її реалізації.
- 6.3. Погодитися з рекомендацією закладам системи ДКВС розробити перелік послуг для людей з ключових груп, порядок їх надання та орієнтовну вартість.
- 6.4. Представити результати даного питання на черговому засіданні Комітету.

7. За результатами заслуховування звіту про [результати аналізу витрат на лікування туберкульозу та фінансового забезпечення протитуберкульозних закладів](#) у 6 областях України у 2020 році, вирішили:

- 7.1. Інформацію взяти до відома.
- 7.2. Рекомендувати структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської державних адміністрацій:
  - розробити та затвердити окремі цільові регіональні програми із протидії туберкульозу із чіткими термінами виконання та показниками вимірювання результативності;
  - включати з 2022 року в проєкти обласних/місцевих бюджетів бюджетну програму, направлену на організацію діагностики та лікування туберкульозу;
  - оприлюднювати інформацію щодо витрачання коштів протитуберкульозними закладами на офіційних сторінках закладів/структурного підрозділу з питань охорони здоров'я;
  - постійно оновлювати інформацію щодо роботи реорганізованої протитуберкульозної мережі, режиму роботи та контактів протитуберкульозних закладів;
  - організувати надання платних послуг та інших видів доступної господарської діяльності медичних закладів, які працюють у сфері туберкульозу

протягом 2022 року.

8. За результатами розгляду питання про План дій протидії стигмі асоційованій із туберкульозом, напрацьований в рамках роботи Національної групи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації з питань туберкульозу, вирішили рекомендувати:

- 8.1. Врахувати рекомендації дослідження «Оцінювання рівня ТБ стигми в Україні» та заходи викладені у Плані дій протидії стигмі асоційованій із туберкульозом, напрацьованого в рамках роботи Національної групи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації з питань туберкульозу при перегляді/складанні Стратегічного плану із комплексної відповіді на бар'єри з прав людини для доступу до послуг з профілактики та лікування ВІЛ та туберкульозу на 2022 рік.
- 8.2. Регіональним коордрадам з ТБ/ВІЛ розглянути та запланувати діяльність із впровадження заходів із протидії стигми, що викладені у Плані дій протидії стигмі асоційованій із туберкульозом.
- 8.3. Основним реципієнтам грантів Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією, іншим партнерам, які надають міжнародні технічну допомогу з протитуберкульозних заходів в Україні, при оголошенні конкурсів із протидії ТБ стигмі розглядати фінансування напрямків, викладених у Плані дій протидії стигмі асоційованій із туберкульозом, які не мають достатнього фінансування, як пріоритетні.

Голова Комітету

Інна ДРАГАНЧУК

Секретарка Комітету

Любов КРАВЕЦЬ